

A TENGERPART

NAPILAP.

VI évfolyam.

FIUME, szerda 1909. június 23.

137. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229)
Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 920.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 24 kor. | Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre 12 kor. | Egy hónapra 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos pett sorja 40 fillér.

A vizsgák hónapja.

A június a legszebb és a legkellemetlenebb hónap. Akkor legillatosabbak a rózsák, de ugyanakkor bujnak elő a szunyogok. Akkor kezdődik az aratás, de ugyanakkor vannak a vizsgák is. A vizsgák, ami tulajdonképpen szintén csak aratás, gyümölcs-leszakítás kellene, hogy legyen, de a nagykép, kicsinyes okok, valami szomorú, ijesztő fekete árnyát tették, ami megkeseríti a tanító, a tanuló és a szülő júniusát.

Az nem igaz, hogy ma már nincsenek gyerekek, de úgy kellene berendezkednünk, megváltoznunk és fejlődnünk, hogy tényleg ne legyenek. A fejletlen emberek lelki világát, etikai emóciót ma roppant felületesen ítéljük meg, és ebből származik minden baj, minden vizsgadrukk, matura-botrány és minden júniusi öngyilkosság. A kis gyerekeknek felugrik a labdája a házeresre és nem lehet onnan levenni. Jön a szülő és félig tréfálkozva, félig feddően szidja meg a gyermeket, hogy micsoda nagy rosszaságot követett most el, soha többé nem kap új játékot, így meg úgy. A kis gyerek pedig keservesen, szívből zokog, egy semmi miatt, egy labdáért, mert az ő lelki világában ez a kis bolondság is ép oly mély megrázkódást idéz elő, mint a felnőtt lelkében egy igazi tragédia. A vizsga-szekunda is csak egy labdabaleset, két hónapi kis utántanulás, egy jó instruktor, vagy esetleg, oh rettenetes! egy megismételt év kireparál mindent, de jön a tanító, a szülő, szemet forgat, rettenetes jövőt emleget, fenyeget, szégyenről beszél és a gyerek maga is elhiszi, hogy itt valami rettenetes, kiközösírelhetetlen hiba történt, megijedt, kétségbeesik és — szeretne meghalni. A matura-bukásnál mindez még jobban kiéledőzik: szegyéli, hogy nem mondhatja, tudhatja magát érettnak, nem vehet részt a matura-banketten, tizenkét év alatt annyira fejébe verték a szekunda rettenetes jelentőségét, hogy most már nem csak szeretne meghalni, de mer is. Revolvert vesz és magába lök. És aztán jön az újságcikk, amelyik megtámadja az illető tanárt, aki a szekundát adta, az iskolát, ahol éppen egy revolver elsütéséig bátor gyermeket találtak elbuktatni és szidja a rendszert, a vizsgát, a maturát. Pedig vizsga kell, a matura is igen jó dolog, buktatni is muszáj, ha rossz az anyag, csak mindezt a kellő értékére kell leszállítani. Emberségesen, atyailag megmondani a gyerekeknek, hogy ne féljen, ne bánkódjék, nem történt vele semmi lealázó, semmi rettenetes dolog, csak két hónapra, tíz hónapra még forgatnia kell azt a könyvet, amit haszontalanságból, vagy gyengesége miatt nem tudott megemészteni.

De az atyai hang, a baráti szó nem jár ki a bukott tanulóknak. A tanár — sajnos, igen sok — a tekintélyét ugrasztólva csak a szekundaadással tudja fenntartani, a szülő pedig — sajnos, a legtöbb, — egyáltalában nem ért a

gyermekneveléshez: nagyképekődik, rémeket fest az első eltörött játékszertől kezdve minden vizsgán keresztül, a nem inyére történt pályaválasztás, hitves-társ kiszemeléseig. El akarják törölni a maturát? Akkor majd a másik utolsó vizsgán esnek meg ezek a szomorú öngyilkosságok. El akarnak törölni pár tantárgyat? Akkor még mindig marad öt-hat, amikből buktatni fognak és kell is.

A vizsga formaságokon is annyit változtattak, könnyítettek már, hogy ott a diák olyan, mint fényképész előtt: olyan, mint különben soha. Csak a fél könyvet kívánják, sok tanár, — hogy jó eredményt tudjon felmutatni — meg is mondja előre, ki mit felel és ha már olyan éhletlen a diák, hogy semmire sem tud felelni, hát rábizzák, beszéljen, amiről tud. Pedig vagy van tananyag, vagy nincs! Ha van, azt tudni kell, kívánni kell. A tanár nem nézhet minden bukásra kijelöltben öngyilkosjelöltet, aminek alapján kegyelmet kell gyakorolnia.

Hiszen már eddig is eljutottunk oda a sok rémitgetéssel, szomorú példával, hogy ott, ahol egy diák öngyilkossági kísérletet elkövet, a többi simán, a legnagyobb előzékenységgel eresztik át, ha még oly keveset is tudnak. Ha a híres diák-furfang csak egy kicsit is halad a korról, minden vizsga előtt kisorsolnak majd maguk között egyet, aki hónapja alatt keresztül lök, aztán negyven-ötven vizsgázó meg van mentve a bukás veszélyétől.

A június a legszebb hónap volna, ha nem rontanánk előre minden szép, okos, hasznos dolgot. A vizsgák hónapjának a boldog megelégedés, a jutalom, az önérték hónapjának kellene lennie és ehelyett a rettenetes, a fiatal életuntak haláltánca, a tanítók komoly munkájának legyalázása, szülők réme és keserve fakadt ki belőle.

UJDONSÁGOK.

— **A kereskedelmi kamara ülése.** A kereskedelmi és iparkamara holnapután, csütörtökön délután ülést tart a következő napirenddel:

Hivatali közlések. A kereskedelemügyi minisztérium leküldi a közutak javaslatát véleményezés végett. Miniszteri indítvány a kamara választásai ügyében a polgármesteri hivatal átírata a választókat összeíró bizottság és az oda kiküldendő két tag ügyében.

— **A kormányzó érkezése.** Nákó Sándor gróf kormányzó tegnap este Párisból Fiuméba érkezett.

— **Dezsőné a kormányzónál.** Az ottocaci harmincmillió villamos telep alapításában részvevő francia pénzintézetek igazgatói Luseur, Seyric, Bloch, Le Grieu, Foret, néhány mérnök, mint már jelentettük is, tegnap este Nákó gróf kormányzó kíséretében Fiuméba érkeztek. A kormányzó meghívására ma reggel Zichy Rezső Béla gróf és Zichy Andor gróf is városunkba érkeztek, hogy a nagyszabású villa-

mostelep igazgatóival találkozzanak. A vendégek tiszteletére a kormányzó dezsönét ad. A Zichy grófok még ma este visszautaznak Budapestre.

— **Házasság.** Hoffmann Nep. János, a helybeli Dubravčič J. bornagykereskedő cég diszponense, eljegyezte Wortmann Zorka kisasszonyt, Wortmann Zsiga susáki likörgyáros bájos leányát.

— **Magyar Kör.** A Fiumei Magyar Kör választmánya június 24-ikén este félkilenc órakor a De la Ville szállodában a zászló ügyében ülést tart.

— **Érettségi vizsgálatok.** Szombaton, június 26-án tartják meg a kereskedelmi iskolában a szóbeli érettségi vizsgálatot Erdődi Béla dr. elnöklésével. A kereskedelmi minisztérium a vizsgálatra Rudan Amadé drt küldte ki.

— **A drenovai ügy fejleményei.** Annak idején megirtuk, hogy a novii érseki vikariatus Don Zigar drenovai papot büntetésből Ledenicébe helyezte át, minthogy Don Zigar nem volt hajlandó a horvát papság politikai természetű utasításainak engedelmeskedni. Az áthelyezés miatt Fiume város tanácsa és a horvát papok között éles harc fejlődött ki, amit még jobban kiélesített, hogy a novii vikariatus Fiumének, mint kegyurnak megkérdezése nélkül egymás után több horvát papot rendelt ki Drenovára adminisztratori minőségben. A városi tanács, minthogy a drenovaiak nagyobb része idegenkedett a horvát papoktól, hogy a folytonos surlódást és izgalmat megakadályozza, bizottság útján bezáratta kegyuri jogánál fogva a drenovai templomot s a kulcsokat a fiumei városházán helyezte el. A templom bezárása azonban nem járt eredménnyel, mert a kirendelt horvát papi adminisztrátorok most már a temető kápolnájában kísérelték meg a misézést. Erre a fiumei városi tanács a kápolnát is bezáratta. A fiumei káptalan azonban Fiume szabadváros kegyuri jogaival szemben bizonyos jogokat vindikált magának a jogainak megvédésére a bírósághoz fordult s birtokháborítási pert indított Fiume város ellen. A járásbíró június 24-ikén tárgyalta először az érdekes ügyet, majd többszöri tárgyalás után a káptalannak adott igazat. A nem mindennapi érdekességű ügyben az elsőbíró ítéletét az érdekelt felek feszült kíváncsisága mellett most hirdették ki a városra nézve kedvezőtlenül s az ítélet ellen Fiume város nevében, annak perbeli képviselője Bellen András dr. ügyvéd felelősséget jelentett be.

— **Titokzatos eset.** Ma éjfél tájban értesítették a mentőket, hogy a Belvederen levő Celligoi villa közelében egy ember eszméletlenül fekszik a földön. A mentők csakhamar a helyszínére siettek, hol tényleg egy 50 évesnek látszó ember feküdt mozdulatlanul s feje sebes volt. Miközben a hordágyon a kórházba szállították a via Pomerion egy igazított asszony állította meg őket, aki a betegben ráismert férjére Londero Péter 52 éves gemonai illetőségű kőműves előmunkásra.

A rendőrség, minthogy kihallgatni nem lehetett megindította az eljárást vajjon a szerencsétlen ember ármadásnak vagy balesetnek lett áldozata.

Lomdero Péter ma hajnali ötöt fél órákor meghalt, anélkül, hogy eszméletét visszanyerve kihallgathatták volna. A rendőrség azt hiszi, hogy Lomdero a szerencsétlenséget maga idézte elő, mert valószínűleg részeg fejjel esett s súlyosan megsebesítette magát. Az iratokat áttették az ügyészséghez, a boncolás elrendelése miatt.

Hajórajunk lögyakorlatai. Nyári gyakorlatozó hajórajunk — mint Pólából jelentik — június 13-án kezdte meg a szokásos évi díjlövési gyakorlatokat, amelyek 16-án értek véget. Az idén is kitűnt, hogy különösen a nehéz ütegű ágyuknál a magyar tengerészek válnak be a legjobban, akik közül a legjobb tüzérek kerülnek ki. A legkiválóbb eredményt a díjlövésben a vezérő „Erzherzog Karl” csatahajó legénysége nyerte el. Itt a 37 milliméteres gyorstűzelő ágyuval negyven másodperc alatt 48 lövést tettek, amiből 28 talált. A győztes ágyu tüzemestere, Niederl József pénztalimat nyert. A 19 centiméteres ágyuval Gabelica István toronylövőmester, aki a magyar tengeremellékre való, egy perc alatt 9 lövést tett és 7 golyója célba talált. Végül Foller Károly eszéki tengerész-katona a legnagyobb kaliberű 24 centiméteres ágyuval három perc alatt ötöt lőtt és négyszer találta a célpontot. A legjobb eredményt az egész hajórajban az „Erzherzog Karl” gyorstűzelőjével érték el és ennek az ütegnek legénysége 250 korona jutalmat kapott. A 7 centiméteres ágyu díját az „Erzherzog Friedrich” tüzérsége nyerte meg, amennyiben 40 másodpercnyi idő alatt 20 lövést tett és kiváló célzó képességével mind a 20 golyót célba tudta röpíteni. Az ügyesen lövő tüzéreket pénztalimon kívül külön dicséretben is részesítették. A lövőgyakorlatokat befejező flottánk most Pólában van, ahol közzénnel, élelmiszerekkel és lőanyaggal látja el magát és június utolsó napján Triesztbe megy, hogy jelen legyen a „Radetzky” új csatahajó vízrebocsátási ünnepségén.

Rablótámadás a kőolajkikötőben. Ma éjjel 2 órákor a mentők a kórházba szállították Uljan József 31 éves londoni fűtőt, akinek jobb lába el volt törve és fején néhány sérülés volt látható. Elmondotta, hogy a kőolaj kikötőben négy ismeretlen ember megtámadta elverte és végül 30 koronáját elvette. A rendőrség nyomozást indított a tettesek kézrekerítésére.

A rendőrség még az éjjel tolmács utján kihallgatta a megsebesült angol fűtőt, aki elmondotta, hogy támadói négyen voltak. A rendőrség megindította a nyomozást s még a délelőtti folyamán a tettesek közül letartóztatta Persich Miklós foglalkozás nélküli egyént, akit azzal vádolnak, hogy a rablótámadásban részes. Persich a tettét tagadja. A nyomozást folytatják.

A Corsia Deák gyalogátjárója. A via del Molinoval szemben a Corsia Deákról kiindulva a punto francoba a fővámvivatalhoz vezető két méter széles gyalogátjáró ügyében, melyet az államvasutak építtettek, ma délelőtti közigazgatási bejárás volt. A bizottság elnöke Rudan Amadé dr. min. osztálytanácsos volt s megjelentek Egan Lajos kormányzósági osztálytanácsos, a város részéről Deseppi Róbert tanácsos és Bescocca városi műszaki hivatali igazgató, a vasuti és hajózási főfelügyelőség részéről Medanic Romualdo főfelügyelő és a zágrábi üzletvezetőség képviselői. A jegyzőkönyvet a kereskedelmi miniszteriumhoz terjesztik fel s a miniszteri jóváhagyás után, tekintettel az átjáró építésének sürgősségére, az építést azonnal megkezdik. A gyalogjáró kiépítése megkönnyíti a Corsia Deákról a punto francoba való közlekedést.

Kivándorlás Amerikába. Az egyik német gőzhajós-vállalat közlése szerint a kivándorlás Amerikába minden várakozás ellenére kedvezően fejlődik. A visszavándorlás csekély, ami a nagyobb kivándorlás következménye. Az áruforgalom mindazonáltal kedvezőtlen. Minden attól függ, hogy gyorsan intézzék el az amerikai vámterifa javaslatot.

Az amerikai bevándorlás megnehezítése. Newyorkból írják, hogy az Ördög-szigeten, mint ahogy a bevándorlók Ellis Islandot, a bevándorlók vesztelő szigetét elnevezték, nagyon szigorúan kezelik az ellenőrzést, amióta Watchorn bevándorlási biztos eltávozott és helyét William-Williams foglalta el. Hogy a bevándorlók mit várhatnak a jövőben, arra nézve jellemző a jelenlegi bevándorlási biztosnak következő nyilatkozata:

— Az én véleményem az, hogy mi igen sok olyan bevándorlót bocsátunk be az Egyesült-Államokba, akiknek műveltsége nagyon alacsony fokozatú. S ezek az emberek többnyire a nagyobb városokat özönlik el, ami az amerikai városok fejlődésére bémítolag hat. Én a törvény keretén belül mindent meg fogok tenni, hogy az alacsony műveltségi fokozatú külföldiek bevándorlását a minimumra szállítsam le. Már a közel jövőben értesíteni fogom a külföldi hajótársulatokat, hogy milyen bevándorlóknak adjanak hajójegyet s milyenek számíthatnak az Egyesült-Államokba való bebocsátásra.

William Williams, aki Watchorn előtt volt bevándorlási biztos, szigorúságáról régen híres. A magyarországi bevándorlók élénken emlékeznek rá, mivel ugyancsak megítédelte hivatalnokaival az érkezőket. Most a régi állapotok újra felújulnak. A legutóbb utnak indult hajó 75 bevándorlót vitt vissza, akiknek a bevándorlási hivatal nem engedte meg a partraszállást.

A határrendőrség detektívjei. A határrendőrség, mely a határvédelem országos fontosságú teendőit végzi, újabb intézménynyel bővült. Detektívtestületet szervezett. Az újonnan felvett detektívek rövid gyakorlati időt töltenek a fővárosi rendőrségnél és e tárgyban Czajlik Alajos miniszteri osztálytanácsos, a határrendőrség főnöke tegnapelőtt bizalmas tanácskozást folytatott Boda Dezső főkapitánnyal. A detektívek további kiképzését Kürthy Sándor határszéli rendőrfogalmazó vezetésével látják el.

A trieszti községi választások. A trieszti második kuria tegnapi választásánál az olasz nemzeti (irredentista) párt valamennyi kerületben győzött. A pártnak mind a 16 jelöltje belekerült a község tanácsába.

Az osztrák vitorlások végnapjai. A kereskedelmi tengerészetben a vitorlászajók már évtizedek óta mind kisebb szerepet játszanak. A gőzösök rohamos gyarapodásával lassanként eltűnnek a hosszujáratu vitorlások és lefogyott számban csak a partmenti járatokat végző kisebb bárkák, trabakkolók maradnak meg. A magyar hajórajstromból tavaly törölték az egyetlen hosszujáratu „Poschich” vitorlást, melyről lekerült a mi lobogónk és helyette az albán hajósok a török félholdas lobogót tűzték fel árbocára. Az osztrák vitorlás parkot hasonló sors éri. Itt is alig van néhány nagyobb vitorlás, amely az oceanokra járna. Ezeknek száma most egyszerre kettővel lett kevesebb, amennyiben Genovában eladták a „Contessa Hilda” lussini vitorlást és hasonló sors vár az „Orpheus”-ra is, amely trieszti hajósok tulajdona volt eddig. Az előbbi 1875-ben épült s 1659 regiszter tonna nagyságú, az utóbbi pedig valamivel kisebb méretű hajó és szintén a hetvenes években került vízre. Eladásukkal az osztrák hajórajstromban most csak egyetlenegy hosszujáratu vitorlás szerepel és ez a „Beechdale”, melyet trieszti és lussini tulajdonosai a szabadhajózásban foglalkoztatnak.

Fürdőügyi tanulmányok. Az orvosi továbbképző tanulmányok poroszországi központi bizottságának meghívása folytán Glax dr. abbaziai főorvos tegnap kezdte meg Berlinben négy előadásra terjedő előadási ciklusát a balneoteráphia (fürdőgyógyászat) kérdéseiről. Ugyancsak Glax dr. orvos tanár vezetésével szeptember elején a budapesti orvosi kongresszussal kapcsolatban a német orvosok tanulmányutrá indulnak. A leglátogatottabb magyar fürdők megtekintése után a résztvevők Abbáziába térnek, honnan egy napi tartózkodás után tengeri utra indulnak, melyet Velence, Génua, Algír, Gibraltár és Southampton érintésével Hamburgban fejeznek be.

Egy fiu balesete. A Via Serpentinan levő vasuti bérházakban lakó Szabó László mozdonyvezető 9 éves Árpád nevű fia tegnap a ház közelében egy másfél méternyi magas szikláról leesett és jobbkezén, kézsuklójára fölért a csont elrepedt. A szerencsétlenül járt gyermeket lakásán ápolják.

Egy textilgyár tőkeemelése. A Nemzeti egyesült textilművek részvénytársaság, mely másfél esztendő előtt alakult meg, négy millió korona alaptőkével, a legközelebbi jövőben a részvénytőkét felemeli nyolc millió koronával. A vállalat igazgatóságának az a terve, hogy a gyár üzemét, mely eddig katonai szállításokra volt berendezve, lényegesen kibővíti és üzletkörébe új üzletágakat vesz föl. Egyébként a gyárnak a múlt esztendőben 314.675 korona volt a nyeresége.

Megmentett osztrák gőzös. A „Cliona” nevű osztrák gőzöst, mely a napokban Zarin kikötő közelében zátonyra jutott, tegnapelőtt este levontatták a zátonyról.

Magyar bányászok emléke Amerikában. A smithoni temetőben — mint Newyorkból jelentik — kegyeletes ünnep volt. Az Egyesült Államok egyik legszebb ünnepnapján a Declaration Day-n felavatták azt a hatalmas, fehér gránitból készült oszlopot, amelyet az Amerikai Magyar Szövetség állított föl a Darr bányában két esztendővel ezelőtt tragikus halált halt kétszáznál több magyar bányamunkás emlékére. Az ünnepségen a magyar kormányt Bornemissza Gyula pittsburgi, báró Forster Pál klivlandi konzulok és Belényi attasé képviselték. A magyar kormány koszorúja ércből készült és a koszorúnak ugyancsak ércből készült szalagján ez a fölírás olvasható: Magyarország — az idegenben elhalt fiainak, Francis Fechan az amerikai bányászövetség, Tomcsányi József az Amerikai Magyar Református Egyesület és Guzi György, a kerületi bányász-unió nevében mondott beszédet, Kemény György pedig a Smithoni temetőben című költeményét szavalta el. A sok koszorú elhelyezése után az ünnep az amerikai himnusz elnevelésével ért véget.

A munkanélküliség problémája. Angliában egyre nagyobb arányokat ölt a munkanélküliség kérdése. A hatalmas munkáspárt mindent elkövet, hogy a munkára való joggal segítsen a szerencsétlen embereken. A munkáspárt még tavaly benyújtott Workmeins' Unemployed Bill cím alatt egy törvényjavaslatot, a melyet azonban elvetett a parlament, költséges volta miatt. Az agitáció azonban tovább folyt a munka jogáért s a parlamenti munkáspárt újra benyújtotta az erről szóló törvényjavaslatot. Az ideai javaslat azonban mégis több fontos pontban eltér a múlt évitől. Így a munkára való jogot most azon személyekre korlátozzák, akik hat hónap óta az illető helységben laknak és legalább az utolsó hat héten vagy teljes munkanélkül, vagy pedig a szokásos munkáráknak legföljebb egyharmadig voltak munkában. Ennél sokkal lényegesebb módosítás az, hogy a mostani javaslatban elesik az a klauzula, mely az így hatóságilag alkalmazott munkanélküliek számára szakszervezeti bérek fizetését írta elő. Ehelyett most külön testületek föllállításáról gondoskodik a javaslat, melynek feladata lenne a bérek mindenkor megállapítása. A testületekben azonban a szakszervezetek képviselőinek is helyet kell adni. E módosítások megtétele azért jelentős, mert azt mutatja, hogy a munkáspárt tényleg reméli, hogy a részletekben tett engedményekkel a parlamentnek elfogadhatóvá teheti a javaslat alapvető intézkedéseit. A törvénytervezet azonban újra megbukott. Eszerint, tehát egyelőre le kell tenni arról a reményről, hogy Angliában törvénybe iktassák a munka jogát.

A kikötőből. Június 22-én. Érkezett: „Szápár” magyar gőzös Valenciából 2660 tonna vegyes áruval; „Széll Kálmán” magyar gőzös Velencéből üresen; „Eugenia” osztrák gőzös New-Yorkból üresen.

Indult: „Baron Call” osztrák gőzös Smirnába 200 tonna vegyes áruval; „Salzburg” osztrák gőzös Konstantinápolyba 110 tonna vegyes áruval; „Leopolis” osztrák gőzös Alexandriába 110 tonna vegyes áruval; „Morawitz” magyar gőzös Brailába üresen; „Siam” magyar gőzös Karadaschba üresen; „Dandolo” olasz gőzös Calcuttába 5500 bádogtartány kőolajjal és 200 tonna vegyes áruval; „Capo Gallo” olasz gőzös Palermobá 1300 tonna fával; „Calantha” amerikai yacht Abbaziába.

Minden a kihordas- vagy szétküldés körül felmerülő panaszt levezetőlap vagy telefon utján szíveskedjenek nekünk bejelenteni.

Távirat ◀ Telefon.

Wekerle a királynál.

BÉCS, jun. 22. Wekerle Sándor miniszterelnök tegnap este ideérkezett s a magyar házból szállott meg. Wekerle ma délelőtt felkereste Vértessy Gézá, a király személye körüli minisztérium államtitkárát és Skerfecz Iván báró miniszteri tanácsost, akikkel hosszasan tanácskozott. Majd a közös pénzügyminisztériumba hajtatott, ahol Burrián báró közös pénzügyminiszterrel érkezett, végül a külügyminisztériumban felkereste Aerenthal külügyminisztert, ahonnan hosszabb tanácskozás után visszatért a magyar házból. A magyar házból háromnegyed egy órakor a Burgba hajtatott s pontban egy órakor jelent meg a király dolgozószobájában. Wekerle meg ma visszautazik Budapestre.

A Wekerle kormány felmentése.

BUDAPEST, jun. 22. Bécsi távirat szerint a Wekerle kormányt felmentő királyi kéziratok már a közeli napokban megjelennek a hivatalos lapban.

Parlamenten kívüli kormány.

BÉCS, jun. 22. Politikai körökben beszélnek, hogy Lukács László a Wekerle kabinet felmentése után ismét tárgyalásokat indít a függetlenségi párttal s amennyiben a tárgyalások eredményre nem vezetnének, a király még e héten parlamenten kívül álló kormányt nevezne ki.

Egy cáfolat.

BUDAPEST, jun. 22. A Magyar Tudósító jelenti, hogy a függetlenségi párt tegnap esti értekezletén történeteket a ma reggeli lapok elterítve közölték. A Magyar Tudósító felhatalmazták annak a kijelentésére, hogy Holló Lajos olyan értelmű nyilatkozatot, mint amilyent a lapok neki tulajdonítanak nem tett. Legkevésbé hangoztatta azt, hogy Wekerle miniszterelnök a legutóbbi minisztertanácson új kibontakozási tervet terjesztett volna elő, amelyet Kossuth Ferenc visszautasított volna.

Leégett kosárfonó.

MAKÓ, jun. 22. A makói kosárfonótelep ma éjjel porrá égett. A tüzoltók közül többen megsebesültek. A kár igen nagy, a tűz oka ismeretlen.

Nagy bányakatasztrófa.

DÉVA, jun. 22. A Vulkán melletti kőszénbánya egyik tárnájában ma bányalég robbanás történt. A robbanás következtében hét bányász azonnal meghalt, nyolcan pedig súlyosan megsebesültek. A bányatársaság távirati jelentése folytán a hatóság emberei megérkeztek. A mentési kísérletek folynak.

DÉVA, jun. 22. A romok között még két halottat találtak. A súlyosan sebesült bányászok valamennyien haldokolnak.

Vasuti szerencsétlenség.

ÉLESD, jun. 22. A reggel Kolozsvárról elindult tehervonat a ratkai alagútban kisklott. Több vasuti kocsi felborult és összezúzódott, a kisérszemélyzet közül pedig többen súlyosan megsebesültek. A szerencsétlenség okát nem ismerik. A forgalom fenakadt.

Öngyilkos főerdész.

KECSKEMÉT, jun. 22. Vágó László városi főerdész ma hajnalban revolverrel agyonlőtte magát. Az öngyilkos gazdag ember volt és családot hagyott hátra. Mihelyt az öngyilkosság híre elterjedt, a városi tanács tagjai azonnal ülésre jöttek össze, hogy Vágó keze-

lésére bizott 8000 katasztrális hold erdőség kezeléséből befolyt pénzt rovincsolják s az iratokat megvizsgálják. Azt hiszik, hogy tettét családi viszálykodások miatt követte el.

Zeppelin levele a császárhoz.

BERLIN, jun. 21. Zeppelin gróf levelet írt a császárnak, hogy parancsára új léghajóval augusztus végén Berlinbe fog jönni. Közli ebben a levélben, hogy előreláthatólag augusztus 26-án fog Berlinben leszállni a Zeppelin II. Egyidejűleg megkérdezi a császártól, hogy a tempelhofi mezőn parancsolja-e a leszállást, vagy pedig a tegeli katonai gyakorlóterén?

A cár látogatása ellen.

PÁRIS, jun. 22. Mint Cherbourgól jelentik, az equeudreville-i községtanács, amely nagyrészt arzenáli munkásokból áll, elhatározta, hogy tiltakozik Miklós cár cherbourgi látogatása ellen és felszólítja a lakosságot, hogy a cár iránt való mindennemű rokonszenynyilvánítástól tartózkodjék.

A kolera Pétervárot.

SZT.-PÉTERVÁR, jun. 22. Tegnap óta ismét 49 újabb koleramegbetegedés történt és tizenkilencen meghaltak.

A pétervári sztrájk vége.

SZENT-PÉTERVÁR, jun. 22. A közúti kocsisok alkalmazottjainak sztrájkja véget ért. A sztrájk vezérért kiutasították, a többiek békét kötöttek a közúti vasut igazgatóságával.

Lido-Velence a világ legfővényesebb tengerpartja.

Lido-Velence Nagy tengeri fürdő. — Kinesiterapikái intézet. — Fürdőkabinök a fővényen.

Excelsior luxus-szálló. — **Grand Hotel des Bains Hotel Villa Regina** — **Grand Hotel Lido.** Villák. Parkok. Autóbilok.

Lido-Velence. Új nagy Kursaal. Színházak. Galamblovészet.

Giacomuzzi -- Velence.

San Marco, Calle Vallaresso

Előkelő kávéház és bodega.

és nagy kávéház és vendéglő a művészeti kiállítás parkjában.

Elsőrendű kiszolgálás. Mérsékelt árak.

Egy üzlethelyiség

jó forgalmu helyen azonnal kiadó. Cim a kiadóhivatalban.

Társalkodónőnek

ajánlkozik éltes uri nőhöz vagy urhoz magyarul, németül, franciául beszélő nő. Esetleg egy gyermek vagy felnőtt leány mellé is megy. Cim a kiadóban.

Varieté Hotel Susak

Tulajdonos: Pesaro Vittorio

Teljesen új juninsi műsor.

Lily Giglio olasz énekesnő, Kovács Vilma szubrett, Lina Paris átváltozó táncok, Wilde Gisa bécsi szubrett, Lydie Harisette nemzetközi szubrett, Mathonka English Song and Dance, Pal Stefan bécsi humorista, D'Argent Comegna axentrikus duett, Mossé Anna Alfride szubrett, Doris and Lena Darling Comedy girls and Step dancers.

Esténként fényes bohózat.

Karmester: Virgilio Virgili

Rendező: Venutti Nino.

Kezdeté este 9 órakor.

Új műsor.

Belépti díj 1 kor.

Hotel Pensió JOLANDA

VELENCE

Legelősb, legszebb fekvésű szálló Riva degli Schiavoni, 200 lépésnyire a Márktértől.

Modern kényelem. Villanyvilágítás. Kétfő konyha. Szobák 3 lírától feljebb. Pensió 8 lírától feljebb.

Szájpadlás nélküli fogakat fogsorokat aranykoronákat és hidakat, továbbá minden e szakmába vágó műdolgozat jutányos áron készít**PÁLMAI ISTVÁN fogműterme**

Fiume De la Ville szálló II. em.

Nyitva d. e. 9—12-ig d. u. 3—8-ig.

Naponta frissen

vágott sertéshus.

Saját olvasztású kitűnő disznósír és minden hentesáru

legjobb minőségben olcsó árakban

Szathmáry György

hentes üzletében kaphatók.

Vicolo della Germania 1. sz.

Telefon 987.

A Standut Oel Company

Fiume Dante tér 5 l. em.

máj. 15-től kezdve havi bérletet nyit üzlethelyiségek és lakások állandó pormentesítésére, tisztogatására és szagtalan fertőtlenítésére kitűnő Standutin gyártmányával rendhivül mérsékelt reklámárak mellett.

Ugyancsak olcsó havi bérletben

beeresztünk és fényesítünk

szobákat Standut krémmel.

FILIPPOVICH EDE

Uri és női fodrász terme

Fiume, Deák-korzó 30. szám

külön női teremmel, hol fejmosás vil-
lanyos készülékkel, hajfestés, manicure,
pedicure és mindennemű haj- és fésülési
munka kifogástalan jó és gyors kivitelben
végeztetik.

Előkelő uri fodrász terem.

Ujságkihordó

(asszony vagy leány is) jó fizetéssel
azonnal felvétetik a Tengerpart kiadóhi-
vatalában Vicolo dell Ospedale Casa
Wurzer I. em.

Magyar okleveles szülésznő,

ki horvátul és németül is beszél a n. é.
hölgyközönség b. pártfogásába ajánlja
magát. Cim Borka Mihályné Fiume Via
Gisella 9. sz.

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

GYÓGYSZERTÁRA

a városi torony mellett.

Ajánlja magát minden orvosi rendelés
azonnali és exakt elkészítésére. Kapható
minden gyógyszerészeti különlegesség,
gyógyszappanok, az összes ásványvizek,
toalettcikkek és szépitőszerek stb. stb.

Egy elegánsan butorozott

Fiumétől 50 percnnyire (naponta 8 szori
hajóösszekötetés) közvetlenül a tenger-
part mellett gyönyörű fekvésű villában
több elegánsan berendezett szoba

kiadó. Cim a kiadóhivatalban.

A FIUMEI KERESKEDELMI BANK

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

ADRIA PALOTA FIUMBAN ADRIA PALOTA

betétkönyvek és folyószámlák után

4% netto kamatot

térít meg feleinek.

A tőkekamatadót a bank önmaga viseli.

Porto-Ré

(Kraljevica)

LIBURNIA SZÁLLÓ

tengeri fürdő remek hullámveréssel.

Gőzösön 40 percnnyire Fiumétől.

Pormentes levegő. Gyönyörű fekvés.

Teljes ellátás mérsékelt áron.

KITÜNŐ KONYHA!

FÜRDŐK ÉS ORVOS A HÁZBAN!

Lido-Velence

Splendide szálló

Villa Principessa Giovanna

Tulajdonosok: FRATELLI CARRARO

Elsőrangú, ujonnan épített szálló gyönyörű, csendes
fekvésben, remek kilátással a lagunákra és Velencére.

Nagy előcsarnok terraszok, villanyvilágítás, lift, köz-
ponti fűtés, dohányzó, biliárd, olvasó- és hölgyterem.
Külön lakásrészek fürdővel és toilette-helyiséggel. Tágas kert.

Penzió és külön megállapodások

családok részére igen mérsékelt áron.

Nagy étterem. -- Elsőrendű konyha és kiszolgálás.

Pilzeni és müncheni sör.

A DREHER ANTAL-féle egyesült sörgyárak

részvénytársaságának.

(gyár Budapest-Kőbánya) FIUMEI PÓRAKTÁRA.

iroda: Urményi-tér 6. — Telefon szám 226.
Jégyár: Canale-utca, Steinmann-ház.

GYÓGYHATÁSÚ

DUPLA MALÁTA SÖR

Orvosok által ajánlott gyógyító hatású sör
A sör hetenként 25 majolika palackot tar-
talmazó eredeti ládában érkezik frissen a
gyárból. — Ezen kitűnő sörön kívül állan-
dóan raktáron van kiviteli és márciusi sör,
1/4, 1/2 és 1 hl.-es hordókban és 50 fél literes
palackot tartalmazó eredeti ládában

Vendéglősök rendelésre barna dupla maláta sört is
kapnak. — Bárhova házhoz is történik szállítás.

DETAIL ELÁRUSÍTÁS: minden jobb fű-
szer- és csemege-üzletben.

Mindenkor friss csapolás:

Főképviselet: Rupnik Emil, Urményi-tér 6.

Lido-Velence

PANNONIA VILLA

Gyönyörű központi fekvés, telje-
sen ujjalakitva! 40 szoba s külön
appartementok. Előzékeny kiszolgálás.
Mérsékelt árak.

Egy tulajdonban az új kávéházat
a Szt.-Márktéren (a quadri mellett)
és a Frezzeria utcában levő nagy
cukrászdával. Nagyb. pártfogást kér
Carlo Lavenna.

FLORIÁN KÁVÉHÁZ
VELENCE Szt. Márkus-tér.

Elsőrendű kávéház. Az idegenek
találkozó helye.

Kitűnő fagyalt alla napoletana
Tea, kávé, csokoládé, cukrászsüte-
mények stb.

Előzékeny kiszolgálás.

Végeladás.

Női- Leány- és Gyermekka-
lapokban

MAISON ROSA

Első magyar divatszalon
FIUME, Via Governo 9.

SPIRID MARCETTA
ORIENT

kávéháza

FIUME, Zichy tér 3.

Előzékeny kiszolgálás.
Minden este cigányzene.

ABBAZIA

VILLA MELANIE

Szabados penzió

Előkelő magyar otthon közvetlenül
a tenger partján saját fürdővel és
kitűnő konyhával. -- Mérsékelt árak

A legjobb asztali ital a

Kalsdorfi Sauerbrunn

ásványvíz. Nem feketíti meg a bort.
Kapható az összes drógériákban,
fűszerüzletben és gyógyszerárakban.

Képviselő és főraktáros

Ponzecci R. U. - Fiume

Vicolo Bottai. Via Canale 2 sz.
Telefon 777.

Az „Első Fiumei Őr- és Záróintézet“

igazgatósága ezennel tisztelettel értesíti Fiume nagyrabecsült kereskedőit, raktártu-
lajdonosait és iparvállalatait, hogy belügyminiszterileg jóváhagyott tevékenységét,
mely a reábizott házak, raktárak, bolthelyiségek, gyárak, hajók, **megkezdte.**
rakhelyek, építkezések stb. éjjeli és nappali őrizetére terjed ki,

Kivánatra elküldjük tisztviselőinket az egyes cégekhez és érdeklődőkhöz,
kik a szükséges felvilágosításokat a bérlet és előfizetésre vonatkozólag megadják.

Központi igazgatóság: Flume, Via della Riva 8. sz. I. emelet.